

Nr. 127- 18. årgang
December 2020

Strandgårdsbladet

2020.09.26 10:23

Flere generationer – både gamle og nye Brobisser – mødtes den 28.9.

**SOLGT
ELLER
GRATIS***

Går du med **tanker** om at
sælge dit sommerhus?

**FÅ EN GRATIS
SALGSVURDERING**

Vælg home HOLBÆK

Kontakt os allerede i dag på tlf. 59 43 59 59.

*Hvis det ikke lykkes os at sælge din bolig, så betaler du kun for tilstandsrapport, el-installationsrapport og energimærke.

HOLBÆK

v/ Michael H. Jørgensen a/s

Lubæk 13

4300 Holbæk

holbaek@home.dk

Tlf. 59435959

Ejendomsrådgiver for Danske Bank koncernen

home
Kom godt hjem

Bestyrelsen orienterer

Generalforsamling 2021 er fastsat til den **10. april**, hvis forholdene tillader at afholde arrangementet.

Det er nu aftalt, at det praktiske arbejde i udstykningen fordeles sådan, at *Jan Arly* tager sig af græsslåningen, mens *Steen, Vest 3*, tager sig af de øvrige opgaver.

Bestyrelsen har fået henvendelser om mulige problemer med forbindelserne fra drænbrønd til drænbrønd. Bestyrelsen har bedt en entreprenør besigtige forholdene .

Vejene har lidt skade over de sidste par år, så bestyrelsen vil iværksætte de påkrævede småreparationer.

Badebroen fungerer med succes og *Klaus, Øst 47*, indkalder til broopsætning foråret 2021.

Facebook gruppen fungerer fint og har i skrivende stund 84 medlemmer.

Såfremt vores nye "*Blomstereng*" går i blomst til foråret, vil nye bede blive etableret.

Med venlig hilsen

Bestyrelsen

e-mailadr.: gf@strandgaarden-tusenaes.dk,

Hans Jørn: 2218 4120   Angela: 22990103

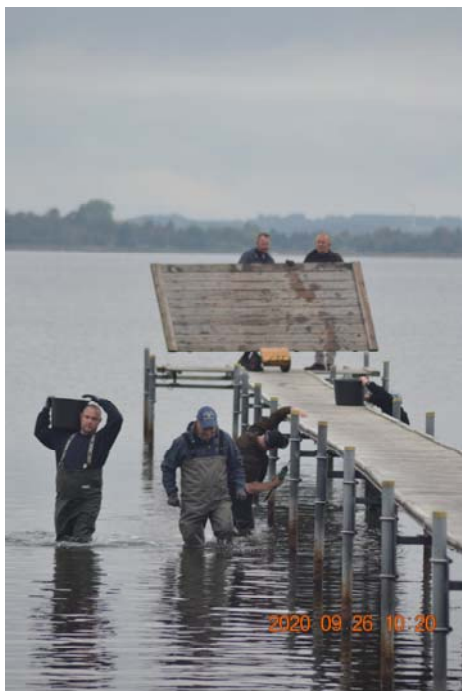
"And now for something completely different" (I stedet for den evindelige grillmad i haven.)

Brobisse-rekord

Som meddelt i nr. 126 slog brobisserne en ny rekord, da de 26. september under brolaugsformanden *Klaus'* myndige og effektive ledelse fik bragt broen velbeholden i land og lagt til tørre mv. i løbet af kun **halvanden time**. Tidligere var rekorden to timer.

Det blev inden optagningen til endnu en sommer med mange besøgende og masser af aktiviteter til trods for corona'en . Endnu en gang må man sige, at det var virkelig flot præsteret og føje til, at beslutningen om at opsætte broen for fjorten år siden var en virkelig god idé. Der har også været en del somre i de forløbne år, hvor sommervejret har vist sig fra sin pæne side.

Først det hårde slid i det våde element.

Så en velfortjent og lukullisk frokost i det fri

Vores første blomstereng

Den 17. oktober mødtes en entusiastisk skare på det store fællesareal mellem Øst og Vest, hvor de i løbet af nogle timer fik klargjort det udvalgte, næsten trekantede område så det blev klar til såning. Da der i første omgang ikke var grus nok, blev tilsåningen udsat nogle dage til supplerende grus var leveret og derefter blev der spredte allehånde blomsterfrø ud over arealet.

Der er frø af bl.a. Kornblomst, Klinte, Hvid Okseøje, Cikorie, Slangehoved, Dagpragtstjerne, Hundetunge, Blæresmelde, Alm. Kællingetand, Alm. Torskemund, Nikkende Limurt, Moskus, Katos, Fåresvingel, Gul Snerre. *Alle danske.*

NJEL-SERVICE

EL-INSTALLATIONER TELE/DATA INSTALLATIONER

aut. El-installatør Niels Jørgensen

Vestergårdsvej 66, 4300 Holbæk Tlf. 59 46 15 04

www.nj-el.dk

nj@nj-el.dk

NJ El-service, den lokale el-installatør,

din garanti for en sikker forbindelse!

Plæneklipperservice.dk

v/ Torben Gundersen

Landevejen 83, 4532 Gislunge

**Salg, service og reparationer af
have-park maskiner**

Service af almindelig plæneklipper:

Motorolie, tændrør, luftfilter skiftes, slibning af kniv, motor justeres.

Pris 500 kr. inkl. moms

*

Service af almindelig havetraktor:

Motorolie, tændrør, luftfilter skiftes, slibning af knive, remme efterses,
dæktryk kontrolleres.

Pris 1.295 kr. inkl. moms

*

***Vi sælger og servicerer have-park maskiner
og reservedele til:***

Stiga, Texas, Partner, McCulloch, Flymo,
Briggs & Stratton, Efcó, Honda, Tecumseh, Alko, Ginge,
Stihl, Husqvarna, Jonsered,
Variant trailere, m.fl.

Ring eller kig forbi for et uforpligtende tilbud.

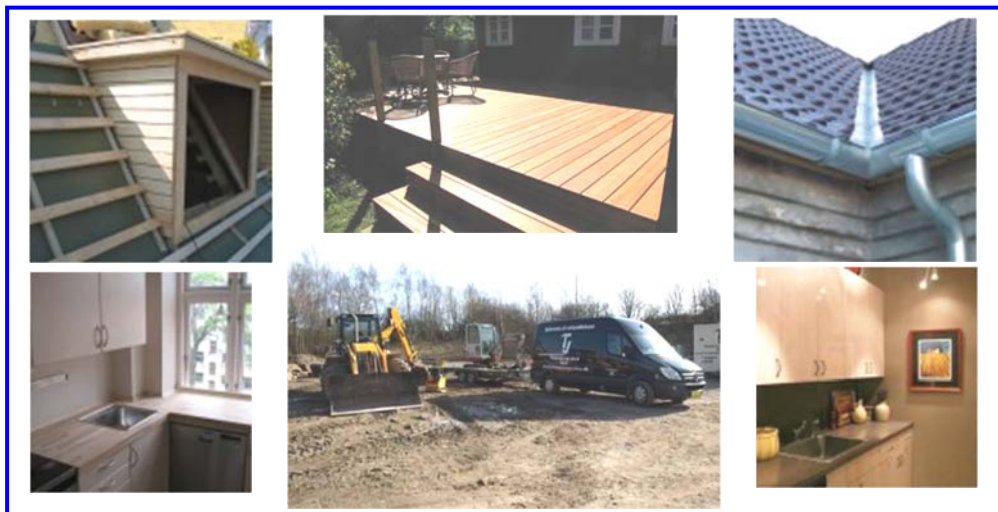
Tlf. 28 15 65 25

Plæneklipperservice.dk * www.plæneklipperservice.dk

TJ Tømrrerservice

(kun et stenkast fra Strandgården, lige ved Audebo dæmningen)

Vi har stor erfaring indenfor:
Tagrenovering / Vinduesudskiftning
Enfamiliehuse / sommerhuse
Forsikringskader

***Vi er et kvalitetsbevidst tømmer og snedkerfirma, v./
Tømrrermester Tommy Woxholt, og Tømrrermester Jørn Løvenhorst.***

TJ Tømrrerservice
Audebo Skolevej 14 - 4300 Holbæk
www.toemrrerservice.dk * tj@toemrrerservice.dk
Tommy 2162 3130
Jørn 2025 6436

Ring til os

og få en snak om dine planer, og en fast pris på dit byggeprojekt

Hapser fra Den dynastipolitiske Sydegyrde – Hors d'œuvre

Dynastipolitik er det samme som ægteskabspolitik, men udtrykkes kan bruges mere møntet på den fyrstelige og højjaristokratiske af slagsen. For ret beset praktiserede man den langt ned i hierarkiet. Det gjaldt overalt i Europa – og sikkert også mange andre steder. En stærkt medvirkende årsag til spredningen i partnervalg var de ”nærmest absurd vidtstrakte” incestforbud, der gjaldt indtil 1215. På det 4. Laterankoncilium det år blev 7-slægtsledsgrænsen nedsat til fire. Dvs. folk med fælles tipoldefar. 7-ledsgrænsen gik så langt tilbage, at kun yderst få af de mest fornemme slægter, der havde skriftlige kilder at trække på, kunne finde en forfader, der havde levet omkr. 200 år tidligere. For slet ikke at tale om alle de sidegrene samt alle de personer, der var knyttet til slægten uden blodets bånd, ved svogerskab, fadderskab m.m. Det ville nok også være svært for os i dagens ”gennemkontrollerede” samfund, skønt vi har haft kirkebøger siden 1640’er. Men end ikke i dem står der alt. Derfor måtte en fyrste i 1100-tallet have de ægteskabelige fangarme meget langt ud. Det gav sig f.eks. i Danmark udslag i ”indfangelsen” af de slaviske gemalinder, såsom søstrene fra Kiev: *Malmfred*, gift med Sigurd Jorlalafarer af Norge og Erik Emune i Danmark, og *Ingeborg*, gift med hertug Knud Eriksen, der ganske vist ikke blev konge, fordi han blev myrdet af sin fætter, men dog far til den Valdemar, der indledte ”Valdemarernes Størhedstid”. På europæisk plan var sådanne forbindelser grundlag for den offentlige politik, og de påvirkede folks indstilling på mange subtile og forudsigelige måder.

For et år siden – i nr. 122 – var jeg også inde på dynastipolitikken. Den gang koncentreret om (konge/kejser) Henrik 3. af Tysklands to dronninger, den danske Gunhild og efterfølgeren den franske Agnes. Agnes nåede også at blive kejserinde. Agnes blev tidligt enke – i 1056 og derefter formynder for sin søn, Henrik 4. I 1060 blev den franske dronning, Anna af Kiev, enke og blev også formynder for sin søn, Philip 1. Så i nogle år blev de to største riger i Vesten til dels styret af kvinder, der kom udefra. Især Anna, der kom fra Kiev. Hun udmærkede sig ved at kunne læse og skrive, samt at beherske ikke alene fransk og russisk, men også græsk (hun kom fra et græsk-ortodoks rige) og latin. Agnes, der sikkert også kunne læse og skrive, fik den mest dramatiske skæbne af de tre. Gunhild døde nu også så tidligt, som 18-årig, at der ikke kunne blive så megen dramatik til hende. Agnes blev involveret i den voldsomme strid i Vesten – investurstriden – som hjemsøgte de katolske lande i mere end hundrede år. Også i det fjerne Danmark. Henrik 4. var jo en af hovedpersonerne. Hans formidable modpol pave Gregor 7. hørte til Agnes nærmeste venner og hjælpere. Det er pudsigt, at de reformivrige gejstliges mest ihærdige støtter var højættede, stærke og handlekraftige kvinder som Agnes og den formidable markgrevinde *Mathilde* af Toscana. Fik de ikke meget ud af indsatsen i levende live, så opnåede de dog begge at finde deres sidste hvilested i Peterskirken i Rom.

En slags velkomstdrink

Dette nummer og det følgende nummers forhistorie kan passende starte i Normandiet i 1051/52. Hertugen var på det tidspunkt Rollos tiptipoldebarn *Vilhelm (Bastard)* (1028 – 1087). Han var blevet hertug i 1135. Han var søn af hertug Robert den Prægtige, der havde beslaglagt og besvangret en køn håndværkerdatter *Herleva*, og det blev i 1028 til Vilhelm. De fik vist også en datter, Adela i 1030, men da Robert døde allerede i 1135, kom der ikke flere børn ud af det. Herleva fik i sit andet ægteskab to sønner: *Odo*, der blev biskop i Bayeux og regnes for den, der stod for det berømte *Bayeux-tapet*, og *Robert*, der blev greve af Mortain og ligesom sin bror en af Vilhelms vigtige støtter.

Omkring 1150 sendte Vilhelm en delegation til Flanderns hersker, grev *Robert 1.*, kaldet Frise-ren, fordi han havde været greve af Frisland nogle år, og bad om Roberts søster *Mathilde* som

ægteviv. Men ligesom Josephine i ”*Pinafore*” afviste hun frieriet ”med hån”. Mathilde var af så ædel byrd, som nogen i Europa dengang kunne blive. Omendskønt hun ”kun” var grevedatter, så hørte Karl den Store til hendes aner sammen med bl.a. Alfred den Store af Wessex og Mathildes mor, Adele, var datter af den franske konge Robert 2. Vilhelms far og oldefar havde levet ”*more danico*” – svarende til det man i min barndom kaldte for at ”leve på polsk” herhjemme. Det, der senere kom til at hedde ”papirløst”. I 1050 var den slags absolut intet at prale af. Delegationen måtte drage hjem med uforrettet sag. Men Vilhelm var åbenbart blevet så betaget eller måske endda besat af pigen, at han ikke tog et nej for et nej.

De følgende hændelser er et sammenrod af traditioner mv., så det er umuligt at finde ud af hvad, der rent faktisk skete – men det korte af det lange er, at Vilhelm fik sin vilje og at de blev gift i 1151/52. Så kastede paven grus i maskineriet, og skabte en masse ballade i Normandiet, men takket været Lanfranc, abbed i Bec, blev problemet løst. Parret betalte sig så at sige ud af det. De fleste, der har besøgt Caen i Normandiet – har kunnet se hvordan: to mægtige klosterkirker, *Abbaye-aux-Dames*, opført af Mathilde, og *Abbaye-aux-Hommes*, opført af Vilhelm. Det anses i øvrigt for ret sikkert, at han holdt sig fra andre kvinder – mod sædvanen – men han fik nu også ni børn med Mathilde.

14 år senere skiftede Vilhelm sit noget kedelige tilnavn Bastard ud med det mere imponerende Erobreren. 14. oktober 1066 besejrede Vilhelm i ”Slaget ved det grå Æbletræ” (Hastings) den ellers nystiltrådte konge Harold Godwinson, der også faldt den dag. Svogeren grev Robert bidrog til sejren med 100 skibsbesætninger. Et ikke ringe bidrag. I øvrigt det største slag på engelsk jord nogensinde.

Dermed var det angelsaksiske England i Vilhelms hånd. Han og Mathilde blev dog først kronet i maj 1068. Vilhelm medbragte en større samling af normanniske baroner, der både skulle hjælpe ham til sejren ved æbletræet, men også med at fastholde den i tiden efter. De begyndte ligesom Vilhelm selv med at opføre en lang række borge i hele landet, så de havde et sikkert sted og et udgangspunkt for deres magtudøvelse. Mange af disse baroner havde trods deres franske eller fransk klingende navne danske aner – nedstammede fra de mænd, Rollo havde bragt med sig i sin tid, da han i 911 overtog Seinemundingen som len af den franske konge. En vigtig, måske afgørende bidragyder var svogeren grev Robert, der deltog med 100 skibe.

Tv. Mathilde af Flanderns klosterkirke St. Trinité (beg. 1060), og th. Vilhelms do St. Etienne (beg. 1067). Begge i Caen. De var utvivlsomt den dyreste del af deres bryllup. De blev begravet i deres resp. kirker i 1083 og 1087.

Slagscene fra Bayeux-tapetet (1070). Det må formodes, at det er de normanniske krigere tv. De søde sydamer i Bayeux har gengivet begge parters "uniformer" ens. Ellers er det muligt at se forskel på de stridende via deres frisur. Normannerne er meget korthårede med små "franske" moustacher, englænderne mere langhårede og med mere buskede moustacher. Våben mv. er korrekte nok.

Erobreren – Vilhelm som konge af England

Vilhelms franske regime vakte megen uro i det samfund, han overtog i 1066. Den største befolkningsgruppe var angel-sakserne, der havde boet på øen i 600 år. Anglerne var ret beset som udgangspunkt danske, idet halvøen Angel, som de kom fra, var en del af det danske Slesvig. Den næststørste gruppe var de danskere, der dels nedstammede fra de vikinger, der havde slået sig ned i Østengland i 8-900-tallet (Danelagen) og dels dem, der kom til med Knud den Store. Danskevældet var slut i 1042, 7 år efter Knuds død. Der var dog efter alt at dømme stadig livlige forbindelser mellem Danelagen og det gamle land. At der fandtes nogle danske gener i Vilhelms blod mærkede hans "danske" undersåtter ikke meget til.

Efter 1066 blev forholdet mellem Vilhelm og svoger Robert stadig dårligere. Meget tyder på, at Robert følte sig snydt, fordi han ikke havde fået det ud af erobringen, som han måske havde fået løfte om eller havde forestillet sig. Nok var Robert en rig fyrste, ikke mindst takket været Flanderns store uldproduktion, men der var nok grænser for gavmildheden. Ind i mellem rumlede det alvorligt mellem dem. Men så var der Mathilde. Hun var en lille, meget karakterfast og myndig kvinde, der sikrede sig et fast greb i struben på de to kamphaner, og så længe hun levede – til 1083 – lod de våbnene tie. Men efter hendes død gik det løs, og det bragte Danmark ind i spillet.

I 1083 blev konge Knud (4.) Svensøn gift med grev Roberts datter, Adele, Mathildes niece. Det var nok ikke helt tilfældigt, at det blev de to. Knud og Robert havde vist haft nogen kontakt forud, og Robert vidste, at den danske konge havde en stor ledingsflåde, og at der var tætte

forbindelser mellem Danmark og det angelsaksiske England. Hvis Robert kunne få Knud anbragt på den engelske trone – med Adele ved sin side – så kunne grevefamilien meget nemt få en repræsentant på tronen efter Knud – forudsat at han fik en søn med Adele. (Hvad han i øvrigt også gjorde, den i Danmark stort set helt ukendte *Charles le Bon* (Karl den Gode), der senere blev greve af Flandern – myrdet i en kirke og lokalhelgen.)

”Knud Svensøns kongedømme er utvivlsomt vor periodes (1050-1170) mest kontroversielle emne. Ved ingen anden konge har historikere stået så skarpt over for hinanden som her,” skrev kirkehistorikeren Carsten Brengaard i sin doktordisputats *”Muren om Israels hus”* i 1982. Det var med Knud som med Absalon: fra den rene heltestatus til den slemme skurk. Denne voldsomme omvurdering skyldtes bl.a nogle studier af de skånske historikerbrødre Curt og Lauritz Weibull. Men de vurderede desværre nogle kilder forkert pga. fejlagtige opfattelser af deres egenart. Det var også – og er tilsyneladende stadigvæk – den mest almindelige opfattelse, bl.a. lægmænd mest, at det var et opbud af helt almindelige bønder, der myrdede Knud i Skt. Albans Kirke i Odense 10/7-1086.

For 100 år siden var det historikernes opfattelse, at ordet ”bonde” i landskabslovenes forstand skulle opfattes som en erhvervsbetegnelse, og vikingetidens og tidlige middelalders bønder var at sammenligne med andelsbønder, der i fred og ro ordnede deres mellemværender på tinge, mens de ret få stormænd sad skulende og surmulende på deres større gårde, men dog passive. I 1945 skrev historieprofessoren Aksel E. Christensen i *”Kongemagt og Aristokrati”*, at det var betegnelsen for *”fuldborger”*, der kunne agere frit på tinge mv. Kort sagt en stormand. Det er dog meget svært at forestille sig, at stormændene i 1000-tallet ville acceptere et bondeoprør, der meget nemt kunne løbe løbsk undervejs. *”Det var altså overklassefolk”*, som en anden historieprofessor – Erik Skym-Nielsen – skrev i 1971 (Kvinde og Slave). Og det skete sikkert af flere grunde. Beviserne for Knuds voldsregimente er meget tynde, og til dels misforståede. Brdr. Weibull og mange i deres generation placerede Knud blandt de *”sorte”* konger, magtmennesker og modstandere af kirkens frihed (= reformpavedømmet). Knuds bror, den senere kong Erik Ejegod, arbejdede stærkt for at få Knud helgenkåret og få oprettet et dansk ærkesæde, var særdeles velanskrevet ved kurien og fik også begge ønsker opfyldt. Han havde stået ved Knuds side i hele hans regeringstid.

Sanctus Canutus Rex (1043-1080-1086)

En meget dramatisk version af mordet på Knud den Hellige i Skt. Albani Kirke i Odense 11.7. 1086. Malt af Christian Albrecht von Benzon i 1843, fntl. i anledning af 800-året for kongens fødsel. Maleren døde året efter i Paris, 33 år gl. af kolera. Det eneste, der er korrekt på billedet er, at kirken var en trækirke. Alt andet er ren fantasi. Våben, dragter, frisurer m.m. er fra forskellige, senere århundreder i en skønsom forvirring. Der er vist mest fra 1400-tallet.

GRØN ANLÆGSSERVICE

HESTIA

Ny Hagestedvej 5 - 4532 Gislunge

Tlf. 59 46 06 07 / Mobil 40 98 06 10

e-mail: hestia@mail.dk – www.hestiais.dk

Vi tilbyder en bred vifte af top-professionelle ydelser

Fliselægning og anlæg af stensætninger til bede eller støttemure

*

Anlæg af græsplæner og blomsterbede

*

Topdress og fjernelse af mos i græsplæner

*

Fræsning og grubning af haver

*

Træfældning og beskæring

*

Stubfræsning

*

Anlæg og vedligehold af havedamme

*

Miljøvenlig ukrudtsbekæmpelse i belægninger, plæner og bede

*

Skadedyrsbekæmpelse

*

Løbende vedligeholdelse af haver og parker

Italienske ingredienser

I 1042 ankom en yngre italiener fra Pavia i Lombardiet til det normanniske kloster *Bec-Herluin*, syd for Rouen. I Italien havde han studeret grammatik og jura. Grammatik omfattede alle former for skriftlig og mundtlig fremstilling og ikke kun noget med køn, modus, kasus etc. Men dernede kunne han ikke studere det nye modefag *logik*, som syntes at være en fransk specialitet på det tidspunkt. Ophavsmanden var nu Aristoteles. Hans værker endnu kun lidet kendte i det latinske område, og det man kunne studere dér var primært oversættelser fra arabisk med lærde muslimers kommentarer. I nr. 123 har jeg skrevet om den lærde Gerbert af Aurillac, der i 972 var en af de første, der underviste på en mere indgående måde i logik. I Konstantinopel havde man stort set alle Aristoteles' værker på græsk, men det syntes ikke at interessere nogen i Vesten. Hvad man dér fik af græske filosofiske og andre lærde værker fik man via de arabiske oversættelser fra den muslimske del af Spanien. Men altså med kommentarer, der til dels bødede på, at der nu blev tale om dobbeltoversættelser fra græsk til arabisk og videre til latin.

Den yngre mand, *Lanfranc(o)*, blev i Bec og fik forvandlet det fra en ganske god klosterschule til et lærdomscenter, der gik ry om i Vesten. Af denne grund kom han også i kontakt med hertug Vilhelm og hans gemalinde Mathilde af Flandern. Hvilket var såre praktisk for ham. Indtil det gik galt midt i 1050'erne, da paven erklærede hertugparrets ægteskab ulovligt, fordi de var for nært beslægtede. Det var endnu under de gamle, absurd vide incestregler – 7 led. Det betød ingen fælles aner (incl. fadder- og svogerskaber) i ca. 200 år. Det var kun de allerfærreste og allerfornemste slægter, der havde en vis oversigt over forgreningerne i så lang en periode. Lanfranc støttede paven og pådrog sig hertugens raseri. Men på en eller anden måde må de dog være kommet til dels overens, for Lanfranc påtog sig i 1058-59 at drage til paven for at finde frem til en løsning, så parret fik dispensation. Det lykkedes for Lanfranc i 1059. Resultatet kan ses den dag i dag i Caen, hertugdømmets hovedstad. Mathilde skulle opføre et nonnekloster *Abbaye des Dames* med kirken *St. Trinité* og Vilhelm tilsvarende et munkekloster *Abbaye des Hommes* med kirken *St. Etienne*. Der er stort set intet tilbage nu af klostrene, men begge de to store kirker står der stadig og de to stiftere er begravet i hver sin. Lanfranc pga. sin indsats tilbage i kridtuset igen og nu som endnu tættere ven og rådgiver. Og det stoppede ikke dér. Lanfranc blev abbed for hertugdømmets fornemste kloster.

Som nogle vil huske krydsede Vilhelm i 1066 Kanalen, bl.a. med sin svoger grev Robert 1. af Flandern og erobrede i oktober vha. sejren ved *Det grå Æbletræ* (Hastings) England. I 1068 blev han og Mathilde kronet som konge og dronning i Westminster Abbey i London. Da den engelske kirkes primat ærkebisp af Canterbury kort efter døde, kunne Vilhelm indsætte sin gode ven Lanfranc som ny ærkebisp. Et væsentlig skridt i den endegyldige erobring af landet.

Lanfranc drog nok over Alperne på må og få. Det er nemlig ikke sikkert, at Bec var noget kendt navn i Norditalien dengang. Men det sørgede Lanfranc for at det blev. Der var dengang mange søgende sjæle på landevejene – vandrende på deres flade fødder. Disse søgende sjæle fra hele den katolske del af Europa søgte enten klostre, hvor man efterlevede munkereglen mere rigoristisk end i de fleste klostre eller de søgte lærdomscentre, hvor de kunne tilegne sig de nyeste fag under dygtige læreres vejledning og dertil samværet med studerende fra andre lande. Evt. promovning kunne jo kun foregå via mund-til-mund-metoden, og ad de særeste kanaler kom der faktisk ikke så få informationer frem over landegrænserne. Romerkirken var jo også et overordentlig internationalt foretagende. Ud over religionen virkede det fælles sprog latinen som et samlende moment. Ingen havde nemlig latin som modersmål dengang.

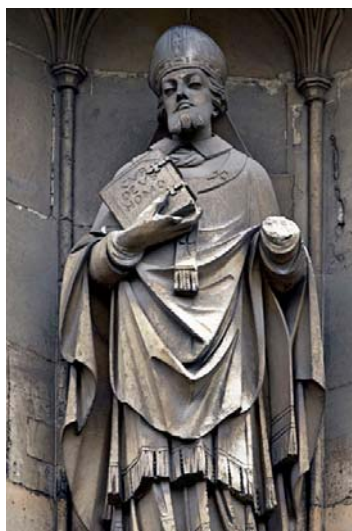
Samtidig med at Lanfranc fik ordnet ægteskabsproblemet i Rom, drog en ung mand på 24-25 år fra Aosta i Piemonte, på det nærmeste i skyggen af Mont Blanc, hjemmefra og nordpå – over Alperne. Han stillede mere målbevidst mod Bec for ligesom Lanfranc at studere logik dér. Det var måske fordi han foretrak Lanfrancs kloster, at han ikke nøjedes med den kortere vej til Paris, der var et center for læringen i teologi og logik. Men uanset hvad blev det så Bec. Han ankom i 1060. Anselm(o) hed han. Han blev allerede i 1063 prior (viceabbed) og i 1078, da Lanfranc flyttede vestpå abbed. Han gjorde sig kort sagt smukt gældende, må man sige.

I 1087 døde Vilhelm og hans søn *Vilhelm 2. Rufus* tog over. I 1089 døde Lanfranc og efter at nogle knaster var høvlet bort kunne Anselm i 1093 overtage ærkesædet. Siden 1076 havde investiturstriden på det nærmeste flået Vesten fra hinanden i stridende fraktioner. England var sluppet nogenlunde uskadt indtil 1090. Vilhelm og Lanfranc havde styret kirken med sikker hånd. Ingen af dem var synderligt reformvenlige, Vilhelm Rufus heller ikke, men den eller yderst fredsæle Anselm var for reformerne. Og vist ikke synderligt for den noget særegne Rufus, der sad på tronen indtil 1100. I 1097 fandt Anselm det klogest at gå i eksil på kontinentet uden for Rufus' rækkevidde. Han besøgte konger og fornemme gejstlige såvel som verdslige og nok så vigtigt fik han skrevet nogle værker, han længe havde tumlet med, men som en yderst travl hverdag som ærkebiskop ikke gav ham megen tid til. I eksilet fik han tid til møder som sagt herunder udveksling af nyheder, oplevelser, opfattelser mv. vel sagtens ikke mindst om den voldsomme strid, der holdt sig i live i over hundrede år – skiftevis pause og udbrud. I Danmark forårsagede den voldsomme ballade i 1160'erne og 70'erne, fordi ærkebiskop Eskil var ivrig reformtilhænger og kong Valdemar 1. sikkert også var det, men klemte på en meget ubehagelig måde af kejser Frederik 1. Barbarossa, der ret beset var Valdemars lensherre, paradoksalt nok pga. mordet i 1131 på Valdemars far, Knud Lavard. Det varede til 1185-86.

Lanfranc (tv.) og Anselm (th) som de ses på ydersiden af Canterbury Cathedral. Lanfranc var mere teolog og især politiker end Anselm og ikke-gregorianer. Anselm er i dag mest kendt som filosof. Bogen i hans hånd er hans berømte værk "Cur Deus Homo" ("Hvorfor Gud blev menneske") - et af tidens vigtigste filosofiske og teologiske værker. Den hellige Anselm anses af flere som en af undervisningsformen "skolastikken"s vigtigste forgængere. Han var gregorianer og trods sin mildhed ingen ven af den engelske konge.

Begge disse figurer er skabt og opsat flere hundrede år efter Lanfranc og Anselm levede, og kort sagt meget uhistoriske, tæt på ren fantasi.

Stiftelse af herreklostre

Den middelalderlige klosterverden er nok et af de emner, der forbløffer moderne mennesker mest, hvis de da ikke er katolikker. Det skyldes nok overvejende, at opfattelsen af hele systemet er blevet yderst sækulariseret. Ja, man kan tit få den mistanke, at i hvert fald middelaldermennesker fra de højere lag inderst inde anså det hele for fup og fiduser, men spillede med, fordi de kunne bruge det til at undertrykke ”menig almue”. At det i hvert fald ikke var nogen religiøs overbevisning, der drev dem. Det politiske og økonomiske aspekt betød også en hel del.

Da man havde stødt *Absalon* ned fra piedestalen, blev han samtidig beskyldt for at være en magtliderlig og meget grisk godssamler. Blandt de nye kildekritiske fagfolk altså. Det pudsige er jo sådan set, at Absalon fra fødslen var arving til vidtstrakte godser og brugte mange af dem senere sammen med nyerhvervelser – via køb, gaver og mageskifter – til at støtte de kirkelige organisationer, han var involveret i på en eller anden måde – først og fremmest familieklostret i Sorø og dets tilknyttede, og ellers Roskilde Domkirke og Lunds. Alle disse donationer gled jo ud af slægtens eje.

Det var et større projekt, ligeså temmelig dyrt, så det krævede af stifteren, at han eller hun rådede over tilstrækkelige midler, incl. det jordegods, som krævedes til såvel bygninger, haver og marker. Da det for det meste var stormænd uden for kongeslægterne, der stod bag, skal deres indsats beskrives her. Det kongelige kunne været lidt anderledes, men lignede i det store hele de andres. Her vælges som eksempel en stor baron. Kilderne er flest for det engelske og franske områder.

Først skulle stedet og omfanget af klosterbygningerne mv. bestemmes. Der var som ved en moderne byggesag af større omfang en del skrivarbejde og forhandlinger. Baronens skulle også sikre sig, at medlemmer af slægten i det mindste ville acceptere planen, og måske også selv være med. For at hindre ballade senere i forbindelse med evt. arvestridigheder. Dem blev der alligevel en del af. Jurisdiktionen skulle fastlægges. Ligeledes var det almindeligt, at baronens vasaller også meldte sig som medstiftere – i anden række. De kunne f.eks. tillægge jordegods og ellers kontante beløb. Formålet her var at få del i de åndelige fordele, som munkene skulle sørge for. Eller nonnerne, hvis det var et nonnekloster. De fleste stormænd vidste ganske god besked om alle disse ting og fulgte meget nøje med i ”deres” klostres dagligliv og om alt gik efter forskrifterne. Især om de aftalte messer blev afholdt som aftalt.

Først skulle der som oftest bygges interimistiske bygninger, der kunne bruges, mens stenbygningerne blev opført. I hvert fald kirken skulle være af sten. Dertil kom så størrelsen og hvor fornemt kirken skulle udsmykkes. Klostret blev jo også et vigtigt ”visitkort” for stifteren – det kunne sige en del om hans magt og rigdom. Visse klosterkirker blev meget store og overdådigt udsmykkede, uanset om de lå nær en by, hvor de kunne beskues, eller om de var lagt bort fra alfarvej.

Hvis den valgte orden ikke var eksimeret (fritaget for biskoppeligt tilsyn), skulle den lokale biskop og måske også ærkebisp involveres. Bispnen skulle under alle omstændigheder indvie kirken på rette måde. Når alle formalia var i orden, hørte det også med at sikre klostret et bekræftelsesbrev fra paven. (Sådanne breve har moderne historikere var meget glade for, fordi disse breve ofte er bevaret, mens ansøgningerne ikke er, og heri gives mange oplysninger om stednavne og meget mere. Fra Santa Maria i Sorø kendes bekræftelsesbreve før 1220 fra 1182, 1186, 1198, 1212 og 1217. Men der har utvivlsomt været flere.)

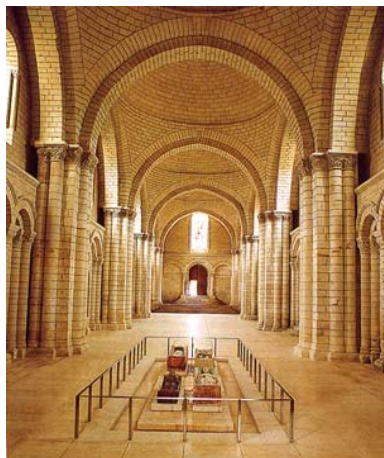
Nicolai Abildgaard (1743-1809)

Ossian. Den gamle blinde skotske barde synger til harpen sin svanesang –ca. 1780-82. Olie på lærred, 42 x 35.5 cm. Statens Museum for Kunst

Ikke overraskende kunne det også tage lang tid, før klostret var brugbart. Man kan ikke sige færdigt, fordi der i de fleste tilfælde hele tiden skete ændringer – ombygninger, udvidelser mv. I de succesrige klostre kunne der være tale om byggearbejder i mange, tit over hundrede år. Der var dog også tilfælde, hvor stifteren havde den fornødne magt og rigdom, så opførelsestiden kun varede få år. Det bør erindres, at alt var håndarbejde. Ved store teglstenskirker som f.eks. Skt. Bendts i Ringsted og Sta. Maria i Sorø, producerede man de mange tusinde mursten på selve byggepladsen.

Et kongeligt gravkloster

Der er en hel del klosterkirker med kongelige grave rundt om i Europa, herhjemme i *Ringsted* og *Sorø*, og så her i grevskabet Anjou, der har spillet i en vis rolle i dette nummer: Fontevraud nær Chinon, hvor Henrik 2. døde. Klostret blev stiftet som nonnekloster i 1101 af den fromme stormand *Robert de Arbrissel*, men det blev senere til et dobbeltkloster, for begge køn. Byggeriet startede i 1110 og hovedalteret kunne indvies i 1119. Senere er der sket udvidelser og ombygninger. I årtierne omkring 1200 blev flere medlemmer af Plantagenet-slægten, der herskede over det angevinske imperium, der omfattede England og det halve Frankrig, begravet i kirkens skib.

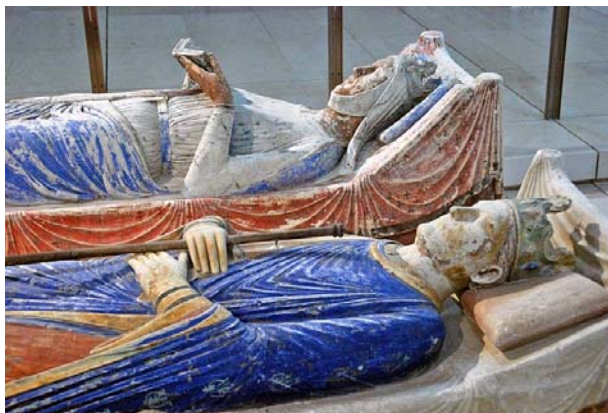
Tv. Skibet

Ovenfor: *Richard Løvehjerte* —bag ham skimtes *Isabelle af Angoulême*, kong Johns dronning

De samlede grave i kirkens skib.

Th. Ægteparret Eleanor og Henrik 2. smukt og fredsomligt liggende side om side. Eleanor med bønnebogen, som hun modsat sin mand kunne læse. Eleanor blev også nonne dér. Deres datter Jeanne og hendes mand ligger der også.

Efter Erobrerens død

Da Erobreren døde i 1087, blev han efterfulgt af sin søn *Vilhelm 2.* med tilnavnet *Rufus* – den Røde. Formentlig hårfarven. Han regerede til 1100, og efterfulgtes af broderen Henrik 1. Han var gift en skotsk kongedatter af ungarsk, skotsk og engelsk blod. Hun hed oprindeligt *Edith*, men ændrede navn ved brylluppet til Mathilde – efter sin svigermor. De fik en datter, en ny Mathilde, f. 1102. Hun blev fornemt gift – med kejser *Henrik 5.*, fra 1114-1125. Hvorfor hun i engelsk historie kaldes *Empress Matilda*. Meget fornemt. I 1128 giftede hun sig med grev *Geoffrey 5. Plantagenet* af Anjou. De fik i 1130 en søn, *Henrik*. Med ham nærmer vi os ”pudlens kerne” (som *Faust* sagde, iflg. *Goethe*, og han skulle jo nok vide besked).

I 1137 blev hertugdatteren og arvingen til Aquatanien *Eleanor* (1122-1137/1152-1204) gift med den franske kronprins *Ludvig (7.)* (1120-1137-1180). Den franske konge håbede på den måde at kunne bringe det store hertugdømme tilbage til den franske krone. Den noget tunge prins viste sig ikke at være den rette gemal for den meget livlige, energiske og forkælede pige, der kunne ride, havde lært våbenbrug mv. og talte og skrev flere sprog. Da hun efter ca. 10 år ægteskab mødte den elleve år yngre grev Henrik af Anjou, faldt hun for ham, og fik gennemtrumfet en skilsmisse, trods alle de problemer, der automatisk var ved sådan en. Paven var højst modvillig, men gav sig dog. I 1152 blev de så gift. Hun omtalte senere Ludvig som ”Munken” og Henrik som ”den Unge Tyr”. Så kan man nok gætte sig til resten. Samtidig lagde Henrik sin hånd på Aquatanien.

Året før var Geoffrey død og Henrik havde taget over. I 1154 blev han takket været sin mors herkomst og efter nogen strid med kong Stephen af England hans efterfølger. Hertil hørte de franske området (Normandiet, Bretagne og Maine). Henrik kom med Anjou og Aquatanien i bagagen. Den engelske konge var nu den franskes suverænt største vasal (ca. 50% af landet).

Eleanor og Henrik fik i alt otte børn, heraf fem sønner. De berømteste og vigtigste i denne sammenhæng var Richard og John, der efterfulgte ham. Richard først. Desuden havde Henrik en del andre børn med andre kvinder forstås. Det er ikke så underligt, at al denne aktivitet sled på ægteskabet. Den unge Tyr faldt af på den, kan man måske sige – eller ældedes måske hurtigt pga. mange krige og ikke mindst voldsomme opgør med de to nævnte sønner. I en periode af dette interne opgør allierede sønnerne sig med Philip August. Men dårligt havde Henrik lukket sine øjne for evigt, som sønnernes fange på borgen Chinon i Anjou, før Richard og John røg i totterne på Philip – eller var det omvendt?

I 1190 holdt Richard pause med de hjemlige stridigheder og drog på korstog til det Hellige Land. Sammen med bl.a. Frederik Barbarossa, der dog drukner i Tyrkiet og Philip August samt ærkehertug Leopold af Østrig. Pga. indre strid i korsfarerhæren og sultan Saladins feltherretaler rejser Philip August hjem og derpå går korstoget i opløsning. Richard er slet og ret en grov slagsbroder og intet feltherretalent. Under et angreb på byen Akka (Acre) i 1191 fornærmer Richard Leopold på det groveste. Da Richard i 1193 på vejen hjem begiver sig gennem Leopolds territorium, bliver han taget til fange og fængslet. Overgives dog til kejser Henrik 6. og slipper først ud efter betalingen af en kæmpe løsesum. John har regeret hjemme i Richards fravær og sågar svigtet sin bror. Han samarbejdede igen med Philip før Richard kom tilbage i krig. I 1199 døde Richard under en belejring af en vasals borg. Baronerne valgte derpå John som ny konge. Han var nok lettere at styre. I lang tid havde Eleanor også støttet sønnerne i deres strid med faderen, og det gjaldt især den lidet heldige John. Eleanor holdt ud til 1204, og døde som nonne i Fontevraudklostret i en alder af 82 år. Efter et meget langt og mildt sagt broget liv. Det angevinske imperium bestod dog ved hendes død.

En forsinket mærkedag - Wilfred lord Ivanhoe

Bedst som jeg rodede med ”*noget helt andet*”, opdagede jeg, at det sidste år (2019) var 200-årsdagen for Walter Scotts roman ”Ivanhoe”s fremkomst. Lidt pinligt, men det kan måske afhjælpes, fordi vi næste år (2021) kan fejre Scotts 250-årsdag og det er 150 årsdagen for den første danske oversættelse ved den berømte Saxo-oversætter Fr. Winkel Horn. Det er den udgaven, jeg læste. Inspireret af den berømte film fra 1952 med *Robert Taylor* og ikke mindst *Elizabeth Taylor* som de mest mindeværdige.

Walter Scott (1771-1832) grundlagde den historiske roman, og blev overalt i Europa en berømmethed og forbillede for andre forfattere, der ville skrive om deres hjemlands historie. ”Ivanhoe” er hans syvende roman og den første med middelaldermotiv. Den er et barn af den såkaldt romantiske periode (ca. 1750-1850 – i Danmark fra 1802, da *Øhlenslæger* (senere *Oehenschläger*) udsendte sit mesterværk ”Digte 1803 (med bl.a. ”Guldhornene”). Det var i øvrigt også i den romantiske periode, at den skotske digter James MacPherson (ca. 1736-1796) udsendte sit værk med de berømte Ossian digte (1760), der blev tilskrevet en gælisk barde, men som altså var et illusionsnummer, men blev kolossalt populære over hele Europa, så længe man troede på deres oprindelse i en tågeomsvøbt fortid. Overalt skrev digtere i den samme stil, og billedkunstnere fulgte med. Ligeså blev Ossian-navne moderne. Napoleon og hans omgivelser var begejstrede for digtene og det gik endda såvidt, at da ”forræderen” Bernadotte havde ventet længe nok og var blevet konge af Sverige i 1818, indførte han Ossian-navnet *Oscar*, i slækten – senere båret af to efterfølgere på tronen: Oscar 1. (1844-59) og 2. (1872-1907).

Scott var skotte, så det forsløg. Men Ivanhoe er en ren engelsk historie, men der kan trækkes ”noget” ud af den, som berører den skotsk-engelske konflikt i Scotts levetid. I Ivanhoe er angelsakserne = skotterne. Ivanhoe er søn af en angelsaksisk adelsmand Cedric, der ønsker via sin myndling *Rowena*, der er af kongeligt æt og den unge Athelstane, at genindsætte en gren af den angelsaksiske kongeslægt på tronen i stedet for den nye normanniske - i romanen personificeret af *Richard Løvehjerte*. Men Rowena er Ivanhoes elskede, og da han ikke vil opgive hende, forskydes han af faderen og bliver kong Richards mand. De deltager sammen i det 3. korstog. Mens Richard er væk har hans uduelig bror, *John Lackland* (Johan Udenland) vha. normannerbaroner selv taget magten. Da Richard i 1193 er på vej hjem fra Det hellige Land, bliver han i Østrig taget til fange og fængslet. Ivanhoe drager hjem uden stop. John nægter at betale løsepengene for broderen, men det lykkedes alligevel for Richard at komme fri og hjem i al ubemærkethed.

I den berømte turnering ved Ashby vinder Ivanhoe over sine normannermodstandere, men sejren synes ikke at være noget værd. John og hans håndgangne mænd har fanget adskillige af dem, der slutter op bag Richard: Cedric, Rowena, Athelstane, jøden Isaac og hans smukke datter *Rebecca* og holder dem indesluttet på borgen Torquilstone. Men efter et angreb af nogle angelsaksere og fribyttere, anført af Locksley (Scotts version af Robin Hood) og Richard erobrer borgen og befrier fangerne. Med undtagelse af Rebecca, som en af baronerne har forelsket sig i og derfor bortfører. Efter en del besvær lykkes det for Ivanhoe at befri hende. Men til sidst bringer Richard Rowena og Ivanhoe sammen. Rebecca må undertrykke sin kærlighed til Ivanhoe, og derfor forlader landet sammen med sin far.

Ivanhoe er den romantiske tids helt – *ridderen ”uden frugt og dadler”*

Walter Scott kunne uden at ryste på hånden have anført: ”*Baseret på virkelige hændelser*”. Som det tit ses i dag i forbindelse med film og romaner.

I slutningen af 1952 kom der en film for alle raske drenge mellem 10 og 90 år – ”Ivanhoe”, baseret på sir Walter Scotts roman (1819) om Ivanhoe spillet af Robert Taylor (1911-69). Elizabeth Taylor (1932-2011) spillede den billedskønne Rebecca af York, der ikke kunne blive Ivanhøes brud (fordi hun var jødinde), betog hver eneste mandlige tilskuer. Handlingen er ganske anakronistisk, idet den foregiver, at angelsakseren Ivanhoe med held redder (normanner)kongen Richard Løvehjerte. Handlingen udspilles en gang i 1190’erne og på det tidspunkt var forholdet mellem de to befolkningsgrupper mere end elendigt. Det vidste vi drenge, der åd Liz med øjnene, intet om. Vi var nu også ganske betaget af filmen i øvrigt.

Kortet th. viser den politiske opdeling af Europa i 1173. De lilla områder ude mod vest er det Angevinske Imperium, Henrik 2. og sønnernes rige. De orange pletter er den franske konges område. Her havde han stort set magten. Det tysk-romerske Kejserrigets dominans er ikke til at tage fejl af. Syd for Pyrenæerne ses tydeligt, hvordan de kristne riger i nord, bredte sig mod syd på det muslimske kalifats bekostning. Tidligere havde muslimerne ca. 80% af hele halvøen. De resterende 20% havde været de kristne riger nordpå.

Reparation og service af person- og lastbiler

samt

- aircon-service
- diagnose-test
- reparation af div. maskiner

**Vi skruer på alt
-bare det kan ryge
og larme**

HAGESTED ApS
AUTOVÆRKSTED
V/**A**.K. Pedersen

Præstebrovej 48c • 4532 Gislinge • telf. 59 46 05 85
post@hagedsted-auto.dk - www.hagedstedauto.dk

Ossian

Uagtet at den gode Ossian som Ivanhoe er en fiktiv figur, kan han godt fortjene at få et par ord med på vejen. Han er vel sagtens i dag lige så glemte som nogle af de fhv. kändisser, som inspireredes af ham – *Johs. Ewald* og *Øhlenslæger* f.eks. Ossian kom ikke alene til Danmark – han var med i den daværende udgave af ”the British Invasion”. I dag, hvor man gør meget i fantasy og vikingetid burde Ossian egentlig være med – om ikke andet på sidelinien. Ossian kan forbindes med nogle af de største navne i klassisk dansk litteratur: *Ewald*, *Øhlenslæger* også *Blicher*, der oversatte Ossian-digtene til dansk i to bind i hhv. 1807 og 1809. Den danske maler *Nicolai Abildgaard* hører også med, som det ses af hosstående illustration.

Den utvivlsomt vigtigste af Ossians rejsekammerater var *Shakespeare*. Han er dog stadig berømt og ikke kun for Hamlet. Men de kom altså så at sige med hinanden i hånden. En tredje rejsekammerat var den vist i dag herhjemme totalt glemte digter John Milton, Englands svar på Dante. Samtidig med Ossian kom *Homer* igen frem i lyset. Oversat til dansk 1836-37.

Ossians i hvert fald ”åndelige” fa’er var den skotske lærer og digter *James MacPherson* (ca. 1736-1796), der i 1760 udsendte de første digte oversat fra gælisk og oprindeligt skrevet af en skjald fra oldtiden ved navn Ossian. Digtene vakte fra starten beundring i visse kredse og dyb mistro i andre.

En af de vigtigste reaktioner på Ossianfeberen herhjemme og på kontinentet var, at den nordiske mytologi sendte den klassiske – græske og romerske – på en lang ferie. Ikke mindst *Ewald* tog den op og skrev nogle dengang meget roste og inspirerende tragedier over nogle af Saxos sagn. *Øhlenslæger* fulgte senere efter med sine tragedier. For *Blicher* betød hans arbejde med Ossian-oversættelserne, at han for alvor fik øje på den jyske hede: ”Skjøn er for mig den blomsterløse Vang”- hans svar på Ossians beskrivelse af det skotske, tågeindhyllede højland. Det er egentlig en pudsigt omstændighed, at det var tyske digtere, der indførte de engelske i Danmark.

Også i Frankrig. *Anne-Louis Girodet-Trioson* (1767-1824): *Ossian og hans krigere modtager den franske republikks generaler i Elysium*” (1801). *Elysium er de saliges opholdssted efter døden. Ordet er græsk. Billedet er malt mens Napoleon var førstekonsul. Et billede med græsk-romerske og nordiske symboler. Men alt var nu mere romerske end noget andet dengang. Jfr. ørnen.*

GF's Budgetstatus pr. 16.11.2019

	BUDGET	Pr. 16.11.	%
INDTÆGTER			
Kontingent	89.600	91.200,00	101.8
Indbetalinger til Drænfonden	22.400	22.800,00	101.8
Indt. Hjemmesiden	2.500	0,0	
Annoncering i udhængsskabene	500		
Gebyrer (rykker- og inkassosager)	0	519,40	–
Strandgårdsbladet		0,00	
Diverse			
I alt	115.000	114.519,6	99.6
UDGIFTER			
Dræn og slamsugning	19.000	568,75	3.0
Vejvedligeholdelse og snerydning	11.000	13.275,00	120.7
Fællesarealer	50.000	35.955,37	91.9
Badebro - driftsudgifter	8.000	469,20	5.9
Møder og generalforsamlinger	5.500	200,00	3.6
Kontor og EDB	1.500	908,90	60.6
Hjemmeside	3.500	2.901,00	82.9
Forsikringer	8.000	7.066,73	88.3
Gebyrer	2.500	225,00	9,0
Porto	1.000	10,00	1.0
Drænbidrag (200 kr. pr. parcel)	22.400	22.800,	101.8
Drænfond		0,00	
Diverse	500	99,95	20.0
I alt	132.900	84.480,	63.6

Kassererens bemærkninger til budgetstatus

Udgifter ved **broopsætning** -469,20
og udgifter til **blomsterfrø på fællesarealet** -746,75

er dækket af hensættelser fra overskud vedrørende bladet.

Der udestår en regning for fremskaffelse af grus og bortkørsel af opgravet græs. Den vil ligeledes blive afholdt af hensættelserne.

Facebook-gruppen, som blev dannet den 5. oktober har nu 84 medlemmer fordelt på 63 husstande ud af foreningens 112 parceller. **Adressen** er *Strandgården Tuse Næs*

Mange venlige hilsner
Mogens Kjær, kasserer

Ad Notam

Min svigerdatter havde gennem nogen tid klaget over, at min søn hørte dårligt

Han bestilte tid hos en ørelæge, der efter en grundig undersøgelse kunne konstatere, at der ikke var noget i vejen med min søns hørelse – men tilføjede – at min søn nok led af KONE-døvhed.

Noget, der vist er *ret almindeligt hos gifte mænd*.

Hvis du har oplevelser, iagttagelser m.m., du vil dele med os andre er du velkommen til at skrive om det i bladet.

**Konsulent
Torben Viltoft**

PC - Hjælp

Til almindelige brugere

Koster ikke mere end en almindelig håndværker

Jeg giver gerne tilbud inden jeg går i gang

Kontakt mig ved at ringe: **28 68 35 65** eller

Send en e-mail: **it@vilttoft.net**

Jeg er i Holbæk område - Jeg kan løse stort set alle pc problemer

STRANDGÅRDSBLADET

Oplag: 125 eks.

Redaktion: Peter Brøns
Strandgården Øst 16
4300 Holbæk
Tlf. 6081 0543
E-mail: pb@brons.dk

Grundejerforeningen Strandgårdens bestyrelse:

Formand:	Hans Jørn Lykke	Strandgården Øst	30
Næstformand:	Kennet P. Jørgensen	Strandgården Øst	35
Kasserer:	Mogens Kjær	Strandgården Øst	29
Sekretær:	Angela Teglstrup	Strandgården Øst	2
Best. medlem:	Klaus Burnæs	Strandgården Øst	47
Suppleant:	Ole Mortensen	Strandgården Øst	45

GF's mail adresse: gf@strandgaarden-tusenaes.dk
GF's hjemmeside: www.strandgaarden-tusenaes.dk
Facebook-gruppen: strandgården tuse næs

Annoncører såvel som grundejerforeningens medlemmer store som små ønskes en rigtig glædelig jul og et godt og lykkeligt nytår

I de sidste tre år har jeg brugt nisse-billeder som julehilsen. Men nu om dage ser man jo nisser over alt i årets sidste kvartal, så derfor har jeg i år valgt et andet og efterhånden ennemæssigt fjernt motiv. I øvrigt også tids-mæssigt: Storebælt i en krigsvinter – for røg og damp.

Fotos på forsiden samt side 4: Mogens Kjær, Ø 29 og side 5: Karen Elbæk, Ø 29